

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027

Vastuualuejohtaja ja palvelupäälliköt

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kestävä kasvu - Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä - Koulutus ja osaava työvoima - Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen - Vaikuttaminen ja tunnettuus	++ -	Liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalvelut tuottavat laajasti kaupungin elinvoimaa ja tunnettuutta vahvistavia palveluja. Palveluverkosto- ja palvelusuunnittelulla vahvistetaan kestävästä yhdyskuntarakennetta. Talousarvioesitys on sopeuttava ja niukentaa toimintaedellytyksiä tuottaa elinvoimaa ja tunnettuutta vahvistavia palveluja.
2	Elämänvoima - Laadukas kasvatus ja opetus - Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat - Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö	++ -	Liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalvelut toteuttavat Meidän Kuopio – osallisuusmallia mahdollistamalla asukkaiden ja sidosryhmien osallistumisen palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Palveluverkoston ja palveluiden suunnittelun keskeinen näkökulma on terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö. Niukkeneva talousraami heikentää elämänvoimaa tuottavien palvelujen järjestämistä.
3	Muutosvoimainen työyhteisö - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita - Kestävä talous	++ -	Liikunta- kulttuuri- ja yhteisöpalveluiden palveluverkoston ja palveluiden kehittämisessä keskeistä on muuttuvien tarpeiden huomioiminen. Palveluiden kehittämisessä keskiössä on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Talousarvioesitys

			edellyttää tarkkaa palvelutuotannon, kehittämistarpeiden ja henkilöstön ja muiden resurssien yhteensovittamista.
Johtopäätös ja perustelut: Liikunta- kulttuuri- ja yhteisöpalvelut toteuttavat laajasti kaupungin strategisia tavoitteita. Talousarvioesitys vähentää toimintaedellytyksiä toteuttaa tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä. Talousarvioesitys edellyttää tarkkaa palvelutuotannon, kehittämistarpeiden ja henkilöstön ja muiden resurssien yhteensovittamista strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.) Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__x_ Aikuiset__ Ikääntyneet__ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin __Alle 35-vuotiaat__			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Nämä yhdessä heikentävät asukkaiden palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden edellytyksiä.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	-	Talousarvioesitys vähentää yhteisöllisten ja kulttuurisen osallistumisen edellytyksiä.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Esitys heikentää asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalveluiden palveluita hyvinvointia edistämiseen.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Esitys heikentää asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää liikunta-, kulttuuri- ja

			yhteisöpalveluiden palveluita terveyden edistämiseen.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti asukkaiden osallistuminen palveluiden kehittämiseen mahdollistetaan talousarvion puitteissa.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	-	Talousarvioesitys edellyttää käyttömaksujen korotuksia osassa palveluja. Korotukset nostavat asukkaiden maksuosuutta palveluiden kustannuksista.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Nämä yhdessä heikentävät asukkaiden palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden edellytyksiä. Talousarvioesitys heikentää edellytyksiä asukkaiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.

Johtopäätös ja perustelut

Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Nämä yhdessä heikentävät asukkaiden palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden edellytyksiä. Talousarvioesitys heikentää edellytyksiä asukkaiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen. Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti asukkaiden osallistuminen palveluiden kehittämiseen mahdollistetaan talousarvion puitteissa.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Talousarvioesitys heikentää edellytyksiä lasten ja nuorten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Nämä yhdessä heikentävät lasten palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden edellytyksiä.

3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	++	Meidän Kuopio – osallisuusmallin toteuttaminen edistää lasten oikeutta tulla kuulluksi ja heidän näkemystensä kunnioittamista.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	++	Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti lasten ja nuorten osallisuutta palvelujen suunnitteluun vahvistetaan. Lasten ja nuorten osallistumisella heitä koskevien palvelujen suunnitteluun voidaan heihin koskevia kielteisiä vaikutuksia lieventää ja mahdollisesti uusi ratkaisumalli voi tuoda mukanaan positiivisia vaikutuksia.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti lasten ja nuorten osallisuutta palvelujen suunnitteluun vahvistetaan. Lasten ja nuorten osallistumisella heitä koskevien palvelujen suunnitteluun voidaan heihin koskevia kielteisiä vaikutuksia lieventää ja mahdollisesti uusi ratkaisumalli voi tuoda mukanaan positiivisia vaikutuksia.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	-	Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Esitys heikentää asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalveluiden palveluita hyvinvointia edistämiseen.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	Neutraali vaikutus.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	+	Meidän Kuopio – osallisuusmalli asukkaiden osallisuuden edistämiseksi toteutetaan maaseutualuilla pitkäjäraati toiminnan tuella.
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+	Myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa ja kielteisiä vaikutuksia lieventää Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti asukkaiden osallisuutta edistämällä. Asukkaiden osallisuutta tukee maaseutualueiden pitkäjäraatitoiminta.
Johtopäätös ja perustelut			

Talousarvioesitys vähentää palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja resursseja ja edellyttää käyttömaksujen korottamista osassa palveluja. Esitys heikentää asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalveluiden palveluita hyvinvointia edistämiseen.

Myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa ja kielteisiä vaikutuksia lieventää Meidän Kuopio – osallisuusmallin mukaisesti asukkaiden osallisuutta edistämällä. Asukkaiden osallisuutta tukee maaseutualueiden pitäjäraatitoiminta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenne ratkaisuksista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	Vaikutus neutraali.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	Vaikutus neutraali.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	Vaikutus neutraali.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	Vaikutus neutraali.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	+	Vaikutus neutraali.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	Vaikutus neutraali.

Johtopäätös ja perustelut

Talousarvioesityksen vaikutus ympäristöön ja ilmastoon on neutraali.

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	Talousarvioesitys edellyttää tarkkaa palvelutuotannon, kehittämistarpeiden ja henkilöstön ja muiden resurssien yhteensovittamista strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Talousarvioesitys edellyttää lisätulojen hankkimista ja tarkkaa menopuolen

			sopeuttamista talousarvioesityksen taloustavoitteiden saavuttamiseksi.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Talousarvioesitys edellyttää tuloksellisuuden, tuottavuuden ja toimintatapojen kehittämistä.
Johtopäätökset ja perustelut Talousarvioesitys edellyttää lisätulojen hankkimista ja tarkkaa menopuolen sopeuttamista talousarvioesityksen taloustavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi talousarvioesitys edellyttää tuloksellisuuden, tuottavuuden ja toimintatapojen kehittämistä.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisusta tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	Vaikutus neutraali.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	Vaikutus neutraali.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	Vaikutus neutraali.
4	Yritysten kehittämiseen	o	Vaikutus neutraali.
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	Vaikutus neutraali.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	Vaikutus neutraali.
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	Vaikutus neutraali.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	Vaikutus neutraali.
Johtopäätökset ja perustelut Talousarvioesityksen vaikutus yrityksiin on neutraali.			